

УДК 81'25:614.2:615.012

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-215-10>

УСУНЕННЯ СКЛАДНОЩІВ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ МОВ УКРАЇНСЬКОЮ

OVERCOMING CHALLENGES IN THE TRANSLATION OF MEDICAL TEXTS FROM ENGLISH AND GERMAN INTO UKRAINIAN

Верезубенко М. М.,*orcid.org/0000-0002-3533-8525*

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

Стасюк Б. В.,*orcid.org/0000-0001-7573-244X*

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

У статті розглядається актуальна проблема перекладу медичних текстів як важливого складника професійної комунікації у сфері охорони здоров'я. Автори підкреслюють, що у сучасному світі фахове медичне мовлення відіграє значну роль у забезпеченні точного передавання спеціальної інформації між лікарями, фармацевтами, науковцями, медичним персоналом і пацієнтами. Медична термінологія належить до найдавніших спеціальних лексичних систем, однак вона постійно змінюється під впливом розвитку науки, що створює додаткові труднощі під час перекладу. Сучасний стан медицини зумовлює те, що англійська й німецька мови домінують у медичній науковій літературі, а тому переклад на українську мову стає особливо актуальним у контексті клінічної практики, фармацевтичної діяльності й інформування населення. Таким чином, перекладач медичних текстів повинен мати не лише високий рівень мовної компетентності, але й добру орієнтацію в медичній термінології та її структурних особливостях. У статті зазначено, що медичні тексти мають різну типологію залежно від комунікативного призначення. Виокремлюються такі групи: наукові тексти (монографії, дисертації, статті), науково-популярні публікації, виробнича медична документація (картки пацієнтів, медичні довідки), а також фармацевтичні тексти, зокрема інструкції до лікарських препаратів. Саме фармацевтичні інструкції становлять основний об'єкт перекладацької роботи, оскільки вони призначені як для фахівців, так і для пацієнтів. Така подвійна адресація спричиняє необхідність підбирати мовні засоби, що забезпечують не лише точність, але й доступність інформації. Автори наголошують, що переклад медичних інструкцій пов'язаний із підвищеною відповідальністю, адже будь-яка помилка може негативно вплинути на здоров'я пацієнта. Тому важливо забезпечувати змістову точність інформації про дозування, протипоказання, побічні дії та взаємодію лікарських засобів. Дослідники ставлять перед собою мету проаналізувати особливості перекладу текстів інструкцій англійською та німецькою мовами українською, простежити характер використання лексичних і граматичних трансформацій і визначити рівень адекватності перекладу на основі зіставлення оригіналу та перекладу.

Ключові слова: медичний переклад, лексична трансформація, граматична трансформація, синтаксичні конструкції.

The article examines the urgent issue of translating medical texts as an important component of professional communication in the healthcare sector. The authors emphasize that in the modern world, specialized medical

discourse plays a crucial role in ensuring the accurate transmission of professional information between doctors, pharmacists, researchers, medical personnel, and patients. Medical terminology is one of the oldest specialized lexical systems; however, it is constantly changing under the influence of scientific progress, which creates additional challenges for translators. The current state of medicine shows that English and German dominate medical scientific literature; therefore, translation into Ukrainian becomes particularly relevant in the context of clinical practice, pharmaceutical activities, and public health communication. Thus, a translator of medical texts must possess not only a high level of linguistic competence but also a strong command of medical terminology and its structural features.

The article states that medical texts vary in typology depending on their communicative purpose. The following groups are distinguished: scientific texts (monographs, dissertations, articles), popular science publications, professional medical documentation (patient records, medical certificates), and pharmaceutical texts, in particular, package inserts for medicinal products. Package leaflets constitute the main focus of translation work, as they are intended both for professionals and for a lay audience. This dual addressee requires translators to select linguistic means that ensure not only precision but also accessibility and clarity of information. The authors underline that translating medical package inserts is associated with increased responsibility because any error may negatively affect the patient's health. Therefore, it is essential to ensure the accuracy of information concerning dosage, contraindications, side effects, and drug interactions. The researchers set the aim to analyze the peculiarities of translating package inserts from English and German into Ukrainian, to trace the use of lexical and grammatical transformations, and to assess the adequacy of translation based on a comparative analysis of the original and target texts.

Key words: medical translation, lexical transformation, grammatical transformation, syntactic constructions.

Постановка проблеми. У сучасному світі питання фахового мовлення та медичних текстів набуває особливої актуальності, зокрема в контексті розвитку професійної комунікації в різних галузях знань. Однією з таких сфер є медицина – галузь, що характеризується високим ступенем науковості та точності. Медичне фахове мовлення, будучи складовою частиною загальнонаціональної мови, відіграє провідну роль у забезпеченні ефективного обміну інформацією між представниками медичної спільноти. Його особливості зумовлені поєднанням наукового та ділового стилів, широким використанням термінології, лаконічністю та точністю формулювань, а також функціональною доцільністю викладу.

Медична термінологія є однією з найдавніших фахових лексичних систем. Вона постійно еволюціонує відповідно до змін у розвитку медицини. Це зумовлює стилістичну неоднорідність фахових медичних текстів, що вимагає ґрунтовного аналізу як з погляду мовознавства, так і з прикладної точки зору – наприклад, у сфері перекладу, термінознавства, або стандартизації спеціалізованої лексики.

Фаховий медичний текст – це засіб професійного спілкування. Фахові тексти у медичній сфері класифікуються залежно від цільової аудиторії, змістового наповнення, жанрових особливостей і рівня спеціалізованості. У цьому контексті важливим є також аналіз лексичного складу фахового тексту, зокрема типів термінів та професіоналізмів, що формують професійно лексику.

Таким чином, фахові медичні тексти становлять багаторівневу систему, що поєднує мовні, когнітивні, соціальні та прагматичні чинники. Аналіз цієї системи є важливим як з теоретичного, так і з практичного погляду. В цьому і полягає *актуальність* даної роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З-поміж дослідників перекладацької літератури у галузі медицини варто виділити Ільченко Т.О., у наукових розвідках якої проведено системний огляд стану перекладу медичної термінології в Україні; окреслено основні проблеми – термінологічна фрагментація, недостатня уніфікація, відсутність системних глосаріїв та стандартизованих підходів; також описано тенденції та виклики для перекладачів і лінгвістів [1]. Муханова О., Тікан Я., Купчак І. Аналізують методи словотворення в англійській медичній термінології (афікси, композити, латинсько-грецькі морфеми, абрєвіатури) та способів їхнього адекватного перекладу українською: калька, транскрипція, адаптація, описовий переклад [2]. Ахібалова Т.М., Калашник О.В., Карачова Д.В. досліджують проблеми перекладу новостворе-

них медичних лексем (неологізмів), які з'являються у зв'язку з розвитком медицини, фармацевтики, телемедицини тощо. Аналіз стратегій перекладу: запозичення, калькування, описовий переклад, створення нових термінологічних відповідників [3].

Метою цієї наукової розвідки є дослідження особливостей перекладу медичних текстів та їхній аналіз. Відповідно до поставленої мети, необхідно розв'язати такі **завдання**:

- 1) порівняти тексти мов оригіналу та мови перекладу;
- 2) дослідити синтаксичні структури;
- 3) з'ясувати словниковий склад;
- 4) дослідити та проаналізувати лексичні та граматичні трансформації;
- 5) дослідити особливості перекладу;
- 6) здійснити лексико-семантичний аналіз речень медичної тематики.

Об'єктом є медичні тексти (інструкції) англійською та німецькою мовами.

Предметом дослідження виступають вивчення та аналіз способів перекладу медичних текстів з англійської та німецької мови українською.

Виклад основного матеріалу дослідження. Що ж стосується медичної тематики, то **медичний текст** – це спеціалізована медична публікація або текст приватного характеру, зміст якого безпосередньо пов'язаний з питаннями здоров'я людини. Специфіка наукових медичних текстів полягає в їх призначенні для вузького кола фахівців в області медицини. Головна особливість медичної літератури як складової частини наукового тексту – це використання спеціальної термінології.

Беручи до уваги медичні тексти, кожна людина уявляє собі різні тексти, що обумовлено існуванням великої кількості жанрів, які можна розділити на чотири великі групи:

1. Наукові медичні тексти. В цьому випадку адресатами і реципієнтами є безпосередньо фахівці, практикуючі лікарі, студенти медичних освітніх установ. Особливістю наукових медичних текстів є їх підвищена складність, через яку людині без спеціальної медичної освіти практично неможливо зрозуміти, про що йде мова. Метою цих текстів є обмін інформацією між фахівцями. До наукових медичних текстів відносять: наукові статті, монографії, дисертації, доповіді, навчальні посібники, довідники. Слід зауважити, що, так як метою наукових медичних текстів є обмін інформацією між фахівцями, однією з головних його особливостей можна назвати складну лексику і дуже високу концентрацію термінів.

2. Науково-популярні медичні тексти спрямовані на широку аудиторію, в порівнянні з науковими медичними текстами, вони написані більш простою мовою, з меншою кількістю термінів. Якщо мета наукових медичних текстів полягає в обміні інформацією між фахівцями, то метою науково-популярних текстів є інформування пацієнта. До таких текстів відносять: статті в ЗМІ, медичні сайти, інформаційні бюлетені, інтерв'ю з практикуючими лікарями.

3. Виробничі медичні тексти. Цей жанр включає в себе такі тексти як медичні карти, довідки, документацію медичних установ.

4. Фармацевтичні тексти. У повсякденному житті ми найчастіше стикаємося саме з групою фармацевтичних текстів, найчастіше у вигляді інструкцій до препаратів. Для перекладача фармацевтичні тексти представляють особливу складність, тому що включають в себе не тільки медичну термінологію, але також і термінологію фармацевтичної хімії і ботаніки. До даної групи належать: інструкції до лікарських препаратів, промислова фармацевтична документація.

Медична інструкція – це самостійний вид тексту з певним способом викладу інформації, за допомогою якої дається точне розпорядження з виконання певних дій. Зазвичай інструкція складається з пунктів (склад лікарського засобу, лікарська форма, показання до застосування, протипоказання), порядок і кількість яких можуть варіюватися.

За своєю будовою та структурою медичні терміни, що використовуються в інструкціях до лікарських препаратів, поділяють на такі види: прості, що складаються з одного слова; складні,

які складаються з двох слів і пишуться разом або через дефіс; терміни-словосполучення, що складаються з декількох компонентів. В англійських інструкціях до лікарських препаратів переважають складні двокомпонентні терміни.

До того ж, фахові тексти медичних інструкцій до вживання лікарських препаратів мають дві групи адресатів: фахівці (лікарі) та нефахівці (пацієнти, широкий загал).

Також *медичні тексти* несуть в собі специфічні знання, які пов'язані зі здоров'ям людей. Головна особливість медичної літератури як складової частини наукового тексту є використання спеціальної термінології. Медичні тексти об'єднують в собі велику кількість жанрів: виписка історії хвороби, довідка від лікаря, наукова стаття, інструкції до лікарських препаратів та інші види текстів, які включають в себе велику кількість термінів.

Медичний текст являє собою спеціалізовану медичну публікацію або текст приватного характеру, зміст якого безпосередньо пов'язаний з питаннями здоров'я людини. Специфіка наукових медичних текстів полягає в їх призначенні для вузького кола фахівців в області медицини. У повсякденному житті ми найчастіше стикаємося саме з групою фармацевтичних текстів, що включають в себе інструкції до лікарських препаратів.

Для такого типу текстів, як медичні інструкції, типовими є такі лексичні трансформації як: конкретизація, транскодування, калькування, описовий переклад та переклад еквівалентом як для англійського, так і для німецького тексту.

Проаналізувавши англійський текст та його український переклад, було виявлено загалом 16 лексичних трансформацій. Ми можемо назвати 2 приклади конкретизації, 4 – транскодування, 3 – калькування, 2 приклади описового перекладу та 5 прикладів перекладу еквівалентом.

В німецькому тексті та його перекладі, було виявлено 13 лексичних трансформацій, а саме 2 приклади конкретизації, 3 – транскодування, 2 – калькування, 2 приклади описового перекладу та 4 приклади перекладу еквівалентом.

Найбільш поширеною трансформацією за частотністю використання як в англійському, так і в німецькому тексті є *переклад еквівалентом* – тобто переклад здійснюється за допомогою рівнозначного відповідника до слова або словосполучення, який в більшості випадків не залежить від контексту [1].

– These medicines work by changing how the body responds to pain, swelling and high temperature.

– Ці ліки діють, змінюючи реакцію організму на біль, набряк і високу температуру.

“pain” – “біль”, “swelling” – “набряк”, “high temperature” – “висока температура” – усі ці терміни передані існуючими українськими еквівалентами.

– heart failure

– серцева недостатність

Використовується усталений медичний термін в українській мові – прямий функціональний еквівалент.

– Zahnschmerzen

– Зубний біль

В цьому випадку при перекладі використано звичний український еквівалент для поширеного медичного симптому.

– Schwindel

– Запаморочення

В цьому прикладі при перекладі використано повний лексичний еквівалент у мові перекладу без змін значення.

Наступною поширеною за частотністю лексичною трансформацією є *транскодування* – спосіб перекладу, коли звукова та / або графічна форма слова вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу [1].

– Stevens-Johnson syndrome

– Синдром Стівенса-Джонсона

Збережено іноземне ім'я, передане українською транслітерацією.

- Systemic Lupus Erythematosus (SLE)
- Системний червоний вовчак (СЧВ)

Медичний термін передано транскрибовано й адаптовано до української мови.

- Prostaglandin
- простагландином

Медичний термін передано транскрипцією з адаптацією до української мови без перекладу.

- Morbus Crohn
- Хвороба Крона

Назва захворювання транскодована: прізвище зберігається без перекладу, адаптовано до української орфографії (латинське Morbus Crohn → Хвороба Крона).

Лексична трансформація *калькування* – це прийом перекладу нових слів або термінів, коли відповідником простого чи, частіше, складного слова (або терміну) вихідної мови в цільовій мові вибирається, як правило, перший за порядком відповідник у словнику [2], також використовується доволі часто та є типовою як для англійського, так і для німецького тексту, наприклад:

– Ibuprofen 200mg Tablets contain ibuprofen, which belongs to a group of medicines called Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs (NSAIDs).

– Таблетки Ібупрофен 200 мг містять ібупрофен, який належить до групи лікарських засобів під назвою Нестероїдні протизапальні препарати (НПЗП).

Зберігається буквальный переклад словосполучення (НПЗП) з збереженням структури.

- Filmpillen
- таблетки, вкриті плівковою оболонкою

Переклад є структурною калькою з німецької (film – плівка, pillen – таблетки).

- Überempfindlichkeit gegen die Inhaltsstoffe
- Підвищена чутливість до інгредієнтів

Словосполучення дослівно калькуване за структурою: über = „підвищена“, Empfindlichkeit = „чутливість“, Inhaltsstoffe = „інгредієнти“.

Лексичні трансформації, такі як конкретизація та описовий переклад виявились найменш поширеними за частотністю використання. При перекладі українською мовою було виявлено лише по 4 приклади цих трансформацій.

Конкретизація – це заміна слова або словосполучення з більш широким значенням, словом або словосполученням з більш вузьким значенням [3].

- Ask your pharmacist if you need more information or advice.
- Зверніться до фармацевта, якщо вам потрібна додаткова інформація або порада.

Слово “ask” конкретизовано як “зверніться” – тобто більш точне значення в медичному контексті.

- You should discuss your treatment with your doctor or pharmacist...
- Вам слід обговорити своє лікування з лікарем або фармацевтом...

“discuss” – “обговорити” – при перекладі уточнюється зміст дії.

- im Abstand von 6 Stunden, zu der Mahlzeit
- кожні 6 годин, до їжі

Уточнення „до їжі“ є конкретизацією узагальненого „zu der Mahlzeit“, що могло б означати будь-який зв'язок із прийомом їжі

– Setzen Sie sich bei dem Verdacht auf eine Überdosierung umgehend mit einem Arzt in Verbindung.

- При підозрі на передозування негайно зверніться до лікаря.

Вираз „setzen Sie sich in Verbindung“ («зв'яжіться») конкретизовано як «зверніться», що передає конкретну дію, зрозумілу для україномовного пацієнта.

Описовий переклад – прийом перекладу нових лексичних елементів вихідної мови, коли слово, словосполучення, термін чи фразеологізм замінюються в мові перекладу словосполученням (або більшим за кількістю компонентів словосполученням), яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення.

– Signs of an allergic reaction to this medicine, including breathing problems, swelling of the face and neck region (angioedema), chest pain have been reported with ibuprofen.

– Ознаки алергічної реакції на цей лікарський засіб, включаючи проблеми з диханням, набряк обличчя та шиї (ангіоневротичний набряк), біль у грудях, були зареєстровані при застосуванні ібупрофену.

“angioedema” – “ангіоневротичний набряк” – переклад пояснює термін або значення, яке в мові перекладу не має прямого відповідника.

– Peripheral artery disease (poor circulation in the legs or feet due to narrow or blocked arteries)

– Захворювання периферичних артерій (поганий кровообіг в ногах або ступнях через вузькі або заблоковані артерії)

При перекладі повністю розкрито значення для широкої аудиторії.

– Dieser Stoff muss als Botenstoff vorhanden sein...

– Ця речовина повинна бути присутньою як месенджер, щоб...

„Botenstoff“ перекладено описово, шляхом підбору еквівалента з пояснювальною функцією. В українській мові це слово не має прямого відповідника, тому перекладено як „месенджер“.

– Art der Anwendung

– Тип програми?

Граматичні трансформації також є доволі поширеними при перекладі медичних інструкцій. Серед них найбільш поширенішими є перестановка, заміна, додавання та вилучення.

Проаналізувавши англійський текст та його український переклад, загалом було виявлено 8 прикладів граматичних трансформацій. З них – 2 приклади заміни та додавання, а також по 2 приклади вилучення та перестановки.

В німецькому тексті та в його перекладі також загалом було виявлено 8 прикладів граматичних трансформацій, тобто по 2 приклади перестановки, заміни, додавання та вилучення.

Першою слід розглянути таку граматичну трансформацію як **перестановка** – тобто зміна розташування (порядку проходження) мовних елементів в тексті перекладу в порівнянні з текстом оригіналу [1].

– Read this leaflet carefully because it contains important information for you.

– Уважно прочитайте цю листівку, оскільки вона містить важливу для вас інформацію.

При перекладі змінено порядок членів речення відповідно до норм української мови.

– If you take this medicine while you have an infection and your symptoms...

– Якщо ви приймаєте цей лікарський засіб під час інфекції, а симптоми інфекції...

При перекладі змінюється порядок підрядної конструкції.

– Der Wirkstoff gehört zu einer Gruppe von Stoffen, die sowohl gegen Schmerzen, als auch gegen Entzündungen wirken und Fieber senken können.

– Діюча речовина відноситься до групи речовин, які мають знеболюючу та протизапальну дію та здатні знижувати жар.

Структура речення змінена для відповідності нормам українського синтаксису: замість прямої послідовності дій (wirken/ senken) вжито узгоджені іменники й дієслова.

– Bei einer Überdosierung kann es unter anderem zu Kopfschmerzen, Schwindel ... kommen.

– Передозування може спричинити, серед іншого, головний біль, запаморочення...

У німецькому реченні граматичний підмет – es, а причина вказана у формі применникового додатку (bei einer Überdosierung). В українському перекладі синтаксична структура змінена – передозування стало підметом.

Наступною при використанні є **заміна** – граматичних одиниць оригіналу в одиниці мови перекладу з іншим граматичним значенням відповідно до норм перекладної мови [2].

- Keep this leaflet. You may need to read it again.
- Зберігайте цю листівку. Можливо, вам доведеться прочитати її ще раз.

“may need” перекладено як “можливо, вам доведеться”, тобто змінено граматичну структуру через відсутність прямого відповідника в українській.

- You must not take these tablets if you are taking certain other medicines...
- Ви не повинні приймати ці таблетки, якщо ви приймаєте деякі інші ліки...

При перекладі “must not” – “не повинні” – заміна модального звороту на відповідний вираз у цільовій мові.

- Einzeldosis: ½ Tablette
- Разова доза: ½ табл

При перекладі іменник „Einzeldosis“ замінено описовою конструкцією „разова доза“, що природніше для української.

- Der Anwendung?
- Тривалість застосування?

Іменник Anwendung (застосування) у питальній формі без артикля інтерпретовано як тривалість застосування – введено новий компонент (тривалість) для зрозумілості.

Водночас така граматична трансформація як додавання також є типовою та використовується на рівні з іншими. **Додавання** – така граматична трансформація, під час якої відбувається введення в переклад лексичних елементів, що відсутні в оригіналі, з метою правильної передачі смислу речення (оригіналу), що перекладається [1].

- Do not take Ibuprofen 200mg Tablets if you...
- Не приймайте Ібупрофен, таблетки по 200 мг, якщо ви...

При перекладі додано “таблетки по”, що не зазначено прямо в оригіналі, але додає зрозумілість.

- methotrexate (a medicine for cancer)
- метотрексат (ліки від раку)

При перекладі додано уточнення «ліки» – граматичне доповнення задля повноти перекладу.

- Jugendliche ab 13 Jahren und Erwachsene (über 40 kg Körpergewicht)
- Підлітки віком від 13 років і дорослі (маса тіла понад 40 кг)

При перекладі додано словосполучення „віком“, якого немає в оригіналі, для кращого граматичного оформлення.

- Nehmen Sie das Arzneimittel mit Flüssigkeit (z.B. 1 Glas Wasser) ein.
- Запивайте ліки рідиною (наприклад, 1 склянкою води).

При перекладі додано слово запивайте, якого немає у німецькому тексті (букв. «прийміть з рідиною»), для уточнення дії.

Останньою було використано граматичну трансформацію **вилучення** – тобто виправданий з точки зору адекватності переклад, в першу чергу норм мови перекладу, усунення в тексті перекладу тих плеонастичних або тавтологічних лексичних елементів, які за нормами мови перекладу є частинами імпліцитного змісту тексту [1].

- Keep this leaflet. You may need to read it again.
- Зберігайте цю листівку. Можливо, вам доведеться прочитати її ще раз

Відбулося вилучення особового займенника(ви), типове для української мови, де підмет часто опускається, якщо його значення зрозуміле з контексту.

- ...your doctor may recommend additional monitoring.
- ...ваш лікар може порекомендувати додаткове спостереження.

Попереднє речення: If you need treatment for longer than a few days... – ця умова в українській версії не повторюється дослівно, що свідчить про вилучення частини змісту без втрати смислу.

- Spaltung 2: nein

– Спліт 2 : ні

Хоч переклад формально збережений, в українському контексті „спліт“ без пояснення може бути малозрозумілим. Однак структурно перекладена форма – це спрощення без додаткового пояснення (вилучення пояснення).

– Wenn sich die Symptome verschlimmern sollte generell ärztlicher Rat eingeholt werden.

– Якщо симптоми погіршуються, зазвичай слід звернутися за медичною допомогою.

Оригінальна форма пасиву „sollte ... eingeholt werden“ (букв. «слід, щоб було отримано») вилучена і замінена активною конструкцією без надлишкових лексичних одиниць.

Отже, можна зробити висновки, що при перекладі англійського тексту українською мовою найпоширенішою є трансформація перекладу еквівалентом. А при перекладі німецького тексту – всі трансформації використовуються порівно.

Висновки. У ході проведеного аналізу було виявлено, що медичні інструкції до лікарських засобів англійською та німецькою мовами характеризуються певною спільністю синтаксичної структури, яка зумовлена специфікою жанру. Зокрема, в обох мовах переважають прості речення, що забезпечує лаконічність, чіткість і легкість сприйняття інформації. Просте речення як синтаксична одиниця дозволяє точно передати інструкцію або застереження, мінімізуючи можливість хибного тлумачення, що є вкрай важливим у медичних текстах.

Водночас у проаналізованих текстах трапляються й складносурядні та складнопідрядні речення, які виконують функцію пояснення, деталізації або обґрунтування. У німецькомовних текстах це часто стосується вказівок щодо взаємодії з іншими лікарськими засобами або тривалості лікування, де складнопідрядні структури допомагають уточнити умови дії чи винятки. В англійськомовних текстах складні речення також прагнуть поєднати кілька пов'язаних між собою частин, що є типовим для офіційно-наукового стилю.

Також, переклад медичних інструкцій українською мовою супроводжується застосуванням лексичних і граматичних трансформацій. На лексичному рівні переважає переклад еквівалентом, що свідчить про наявність усталеної української медичної термінології. Часто використовується транскодування (особливо для назв міжнародних препаратів), калькування, описовий переклад та конкретизація, зумовлені відмінностями у лексичних системах мов. Ці трансформації дозволяють адаптувати іноземний текст до українського контексту без втрати змісту.

Отже, результати дослідження підтверджують, що ефективний переклад інструкцій до лікарських засобів передбачає не лише досконале знання медичної термінології, але й володіння навичками аналізу синтаксичних структур вихідного тексту, вміння виявляти стилістичні особливості та граматичні закономірності оригіналу. Успішна реалізація трансформацій на лексичному і граматичному рівнях дозволяє створити переклад, який зберігає точність, доступність, функціональність і відповідність вимогам української нормативної бази щодо фармацевтичної документації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ільченко Т.О. Сучасні проблеми та тенденції перекладу медичної термінології в Україні. *Молодий вчений*. 2021. Вип. 6 (94). С. 38–41. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-9>
2. Муханова О., Тікан Я., Купчак І. Способи утворення англійської медичної термінології та її переклад українською мовою. *Advanced Linguistics*. 2022. Вип. 10. С. 67–73. <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2022.10.267233>
3. Ahibalova T. M., Kalashnyk O. V., Karachova D. V. Medical neologisms: translation peculiarities. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2024. Вип. 2(209). С. 13–17. <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-209-1>.

Дата надходження статті: 11.11.2025

Дата прийняття статті: 04.12.2025

Опубліковано: 30.12.2025